

2/2019

seurakunta

uutiset

Enonkoski • Kerimäki • Punkaharju • Rantasalmi • Savonlinna • Savonranta

Punkaharjun uusi
aluekappalainen
Sari Vauhkonen
asetetaan virkaan
palmusunnuntaina

s. 6

Kotimaan avun
täsmäkeräys
pelasti perheen.

s. 7

Kiitä ja siunaa kotiseutua!

Seurakunnan kerhoissa ja muissa tilaisuuksissa kyseltiin kevään aikana, mitä hyvää kotiseudullamme on ja millaista täällä on elää. Lue ilon ja kiittollisuuden aiheita s. 4 -5

Kansan Raamattuseuran koulutusjohtaja Mikko Matikainen opettaa, miten kotiseudulle voi pyytää siunausta - milloin ja missä vaan s. 5

*Kaikki
pääsiäisen
tapahtumat
s. 2-3*

"PÄÄSIÄINEN tapahtui aivan oikeasti."

Pääsiäisen kertomus toistaa myyttien tuttua kaavaa siitä, kuinka äärimmäinen ahdinko kääntyy äärimmäiseksi voitoksi. Silti pääsiäinen on totta myös ihan toisella tavalla kuin myytti. Se on oikeasti tapahtunut.

Pääsiäinen on kristikunnan suurin juhla. Silti monille luterilaisille pääsiäinen on jotenkin vieras juttu. Kai siksi saimme taannoin uutisistakin kuulla, että "Tänään ortodoksit hiljentyvät viettämään pääsiäistä."

Pääsiäisenä kannattaa kysyä itseltään kaksi kysymystä: "Mitä ensimmäisenä pääsiäisenä tapahtui?" ja "Mikä merkitys noilla tapahtumilla on?"

Jeesuksesta ja hänen kohtalostaan kerrotaan Uuden testamentin lisäksi Tacituksen ja Josefuksen kirjoituksissa. Silti neljä vanhinta evankeliumikirjaa eli Matteus, Markus, Luukas ja Johannes ovat tärkein historiallinen lähde sen selvittämiseksi, mitä pääsiäisenä tapahtui. On olemassa myös ns. apokryfisiä evankeliumeita, mutta ne on kirjoitettu paljon myöhemmin kuin nuo neljä, eikä niitä siksi otettu Uuteen testamenttiin.

Eroistaan huolimatta evankeliumikirjat ovat yhtä mieltä monista pääsiäisen tapahtumista

Uuden testamentin evankeliumikirjojen pääsiäiskertomukset eroavat toisistaan jonkin verran. Joku voi tulkita tämän todistavan siitä, että koko tarina on keksitty. Todennäköisempää kuitenkin on, että evankeliumien eroavaisuudet selittyvät sillä, että niiden taustalla on useita toisistaan riippumattomia silminnäkijätodistuksia. Niitä ei siloiteltu yhteensopiviksi vaan ne elivät suullisina perimätietoina, kunnes ne kirjattiin ylös noin 40 – 70 vuotta pääsiäisen tapahtumien jälkeen.

Eroistaan huolimatta Uuden testamentin evankeliumikirjat ovat yhtä mieltä ainakin seuraavista pääsiäisen tapahtumista:

Rooman viranomaiset ristiinnaulitsivat Jeesus Nasarettilaisen Jerusalemissa pääsiäisjuhlan aikaan, (ilmeisesti v. 30 tai 33 jKr). Juutalaisten korkein neuvosto oli pidättänyt hänet ja tuominnut kuolemaan syytettynä jumalanpilkkasta. Häntä syytettiin maaherra Pilatuksen edessä kapinasta keisaria vastaan. Hän kuoli roikuttuaan ristillä useita tunteja. Josef Arimatialainen -niminen mies hautasi hänet kaliohautaan, joka suljettiin isolla kivellä. Muutamat hänen naispuolisista opetuslapsistaan, ainakin Maria Magdalena, kävivät hänen haudallaan varhain kuoleman jälkeisenä sunnuntaiaamuna, mutta löysivät sen tyhjänä. Sen jälkeen Jeesus ilmestyi elävänä useille opetuslapsille, joiden joukossa oli ainakin Pietari. He rupesivat julistamaan sanomaa hänen ylösnousemuksestaan.

Maailman Luoja puuttui historian kulkuun

Mitä noiden kokemusten takana on? Vaihtoehtoja on useita: a) Salaliitto: Jeesuksen opetuslapset varastivat hänen ruumiinsa ja valehtelivat kertoessaan hänen ilmestymisestään. b) Valekuolema: Jeesus heräsi tajuihinsa haudassa. c) Siirto: Joosef Arimatialainen siirsi ruumiin jonnekkin muualle. d) Hallusinaatio: Joukkohurmos tai vaikkapa myrkkysienet saivat aikaan näkyjä Ylösnousesta.

Jeesuksen opetuslapset olivat vakuuttuneita siitä, että toisuus pääsiäisen tapahtumista ei ollut mikään noista. Heidän vastauksensa oli e) Ylösnousemus: Jeesuksen hauta oli tyhjä, ja hän ilmestyi heille, koska Jumala oli herättänyt hänet kuolleista.

Historiantieteen kannalta neljä ensimmäistä vastausta ovat hankalia. Neljäs vastaus on mahdoton. Historian tutkimuksessa toimitaan ns. analogia-periaatteen pohjalta: tapahtuman selitykseksi ei käy sellainen, mikä on yleisesti ottaen mahdotonta.

Toisaalta, Raamatun ja kirkon todistuksen mukaan Jeesuksen ylösnousemus on juuri tuollainen "yleisesti ottaen mahdoton" tapahtuma. Maailman Luoja puuttui siinä historian kulkuun ainutlaatuisella tavalla, joka on totta, vaikkei menekään läpi tieteen siivilästä.

Pääsiäisessä on kyse synneistä pääsemisestä

Mikä merkitys pääsiäisen tapahtumilla on? Sitä voi miettiä lähtemällä liikkeelle juhlan nimestä. "Pääsiäinen" on Agricolan keksimä sana ja juontuu "paastosta pääsemisestä". Mutta taustalla on syvällisempää pääsemistä.

Pääsiäisessä on kyse synneistä pääsemisestä. Jeesus kuoli sovitusuhrina ihmiskunnan syntien vuoksi, niin kuin esimerkiksi profetta Jesajan kirjassa oli Messiaasta ennustettu. Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemisen takia me pääsemme syntiemme tuomasta syyllisyydestä, kun pyydämme niitä Jumalalta anteeksi häneen vedoten.

Samalla pääsiäisessä on kyse muustakin ahdingosta pääsemisestä. Taustalla on juutalainen pesah -juhla, jonka aikana Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus tapahtuivat. Pesah -juhlaa vietettiin sen muistoksi, että Herra oli päästänyt israelilaiset vapaiksi Egyptin orjuudesta. Vastaavalla tavalla Jumala on päästänyt Jeesuksen kuolema ja ylösnousemuksen kautta ihmiskunnan henkisestä ja hengellisestä orjuudesta: elämän tarkoituksettomuudesta, turhuudesta, rakkaudettomuudesta sekä elämättömästä elämästä. Kuolemaakaan ei enää tarvitse pelätä sillä Jeesuksen voitto kuolemasta koituu hänen omiensa hyväksi.

Maailman suurin ja tärkein myytti

Pääsiäisen merkitystä voi pohtia myös sen kautta, että siinä on kyse maailman suurimmasta ja tärkeimmästä myytistä. Maailma on täynnä kertomuksia yksin jätetystä sankarista, joka joutuu suureen ahdinkoon. Hän on nääntynyt vastoinkäymisten alle, mutta juuri pimeimmällä hetkellä hän ihmeellisellä tavalla saakin voiton. Myytin kautta maailmasta paljastuu syvärakenne, jota ei insinööritieteellä näe. Siksi myytti voi antaa ihmisille toivoa, kuten J.R.R. Tolkienin kertomus hobitti Frodo Reppulista.

Pääsiäisen kertomus toistaa myyttien tuttua kaavaa siitä, kuinka äärimmäinen ahdinko kääntyy äärimmäiseksi voitoksi. Silti pääsiäinen on totta myös ihan toisella tavalla kuin myytti. Se on oikeasti tapahtunut. Jeesus Kristus kuoli ristillä Jerusalemissa Pontius Pilatuksen aikana, mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Me vietämme pääsiäistä, koska se tapahtui aivan oikeasti, ja meidän hyväksemme.

**"Kristus nousi kuolleista /
kuolemalla kuoleman voitti."**

Sammeli Juntunen
kirkkoherra

Pääsiäisen

18.4. Kiirastorstai 19.4. Pitkäperjantai 20.4. Hiljainen

Enonkoski

Su 14.4. klo 10 messu kirkossa

To 18.4. klo 18 messu kirkossa

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus kirkossa

Su 21.4. klo 10 messu kirkossa

Ma 22.4. klo 13 messu luostarissa, Ihamaniementie 848.

Kerimäki

Su 14.4. klo 10 perhemessu talvikirkossa

messun jälkeen Tankkauspaikka-lounas srk-kodilla

Ma 15.4. klo 13 Pääsiäiskahvit kahvila Kaivopirtillä

Ti 16.4. klo 8.30 Pääsiäiskahvit ST1:n kahviossa

Ti 16.4. klo 10 viikkomessu talvikirkossa

To 18.4. klo 18 messu talvikirkossa

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus talvikirkossa

Su 21.4. klo 10 juhlamessu talvikirkossa

Ma 22.4. klo 10 messu talvikirkossa

Punkaharju

Pe 12.4. klo 11-14 Ystäväpalvelun myyjäiset
Ystäväntuvalla.

Su 14.4. klo 10 messu kirkossa, kappalaisen virkaan-
asettaminen. Messun jälkeen kaikenikäisten juhla
ja ruokailu srk-talolla.

To 18.4. klo 19 messu kirkossa, Tuomas-kvartetti

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus kirkossa,
Savonlinna-Säämingin kirkko-oron seniorit

Su 21.4. klo 10 messu kirkossa

Su 21.4. klo 13 messu Vuoriniemellä

Rantasalmi

Su 14.4. klo 10 messu kirkossa, kehitysvammaisten
kirkkopyhä, tukiyhdistys tarjoaa kirkkokahvit

To 18.4. klo 19 messu kirkossa

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus kirkossa

Su 21.4. klo 10 messu kirkossa

Ma 22.4. klo 18 Partiolaisten iltakirkko kirkossa

Savonlinna

La 13.4. klo 11-13 Pääsiäismyyjäiset, srk-keskus

Su 14.4. klo 10 messu tuomiokirkossa

To 18.4. klo 18 messu tuomiokirkossa

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus tuomiokirkossa

La 20.4. klo 23 Messu tuomiokirkossa

Su 21.4. klo 10 Messu tuomiokirkossa

Su 21.4. klo 10 Messu Lohikosken kirkossa

Su 21.4. klo 12 Messu Pääskylahden kirkossa

Ma 22.4. klo 10 Kaikenikäisten messu tuomiokirkossa

Savonranta

Su 14.4. klo 10 messu kirkossa

Ke 17.4. klo 18 Ahtisaarna Rönkkötalolla

To 18.4. klo 18 messu kirkossa

Pe 19.4. klo 10 sanajumalanpalvelus kirkossa

Su 21.4. klo 10 messu kirkossa

Pääsiäisvaellukset ja -polut

Hengen ravintola Leivän pääsiäisvaellus

Ma 15.4. klo 10.15 ja klo 12

Aikuisten pääsiäisvaellus Hengen ravintola Leivässä,
Savonlinnan srk-keskuksessa. Rukousta, musiikkia ja
hiljentymistä hiljaisen viikon tunnelmassa.

Kaikenikäisten pääsiäisvaellus

Ma 15.4. klo 17 ja to 18.4. klo 14.30

Seurakunnan lapsityö esittää vaellusnäytelmän
pääsiäisen tapahtumista Savonlinnan srk-keskuksen
juhlasalissa. Vaellusnäytelmän aikana kuullaan,
nähdään ja koetaan mitä tapahtui palmusunnuntaina
Jerusalemissa, ketkä söivät pääsiäisaterian Jeesuksen
kanssa, mitä tapahtui Golgatalla ja mistä saamme
iloita pääsiäisenä. Näytelmä kestää n. 40 minuuttia.

Pääsiäispolku Punkaharjulla

ti 16.4. klo 13 ja 18

Tervetuloa elämykselliselle matkalle halki
pääsiäisen tapahtumien Punkaharjun srk-talolla.

tapahtumat

lauantai 21.4. 1. Pääsiäispäivä 22.4. 2. Pääsiäispäivä

Kirkkomusiikki

La 13.4. klo 19 Konevitsa-kvartetin konsertti tuomiokirkossa. Ohjelma 12 €. Taivaallista musiikkia ja kansanlauluja, uusi ohjelmisto.

Pietarilaisen Konevitsa-kvartetin konsertin tuotto käytetään Konevitsan luostarin jälleenrakentamiseen.

Su 14.4. klo 15 Paastonajan kauneinta kuoromusiikkia -konsertti tuomiokirkossa. Tuomiokirkon lauluyhtye ja instrumentalisti. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 € kirkkomusiikkitoiminnan hyväksi.

Paastonajan kauneinta kuoromusiikkia -konsertissa kuullaan mm. Palestrinan, Pachelbelin ja Bachin teoksia.

Ma 15.4. klo 18 – 19 Hiljaisuuden virsi Talvisalon kappelissa kutsuu hiljentymään Kristuksen lunastustyön äärelle laulujen ja virsien myötä. Laulukoulu, Katariina Kokkonen, Leena Miettinen, huilu. Vapaa pääsy.

Ma 15.4. klo 19 Hiljaisen viikon konsertti Rantasalmen kirkossa, Savonlinna kvartetti. Vapaa pääsy, ohjelma 15€.

Ti 16.4. klo 19 Hiljaisen viikon konsertti tuomiokirkossa, Savonlinna kvartetti. Vapaa pääsy, ohjelma 15€.

Ma 22.4. klo 15 Jaakko Löytyn lauluja -levynjulkaisukonsertti tuomiokirkossa. Esa Ruuttunen, Cello Spirituals sekä 50. toimintavuottaan juhliva Savonlinna-kuoro. Ohjelma 10 €, levyn ostajalle ilmainen.

Jaakko Löytyn lauluja levytettiin Savonlinnan tuomiokirkossa 8. – 9.3.2019.

Kaikki tapahtumat:
savonlinnaseurakunta.fi/tapahtumat

Onnellinen hyppy tunteittomaan

Suvi Virtanen aloitti Rantasalmen kappeliseurakunnan vs. seurakuntapastorina tammikuussa. Ennen tätä Suvi ei ollut koskaan käynyt Rantasalmella. Hyppy tunteittomaan jännitti, mutta turhaan: ”Tuntui kuin kotiin olisi tullut”, hän kertoo.

Suvi Virtanen valmistui teologian maisteriksi Helsingin yliopistosta kesällä 2018 ja sai pappisvihkimyksen viransijaisuuden myötä. Opinnot yliopistossa jatkuvat kuitenkin edelleen: ”Suomen historia on aina ollut lähellä sydäntäni ja opiskelen työn ohella historiaa humanistisessa tiedekunnassa”, Suvi kertoo. Suvi on kotoisin Hyvinkäältä, missä myös perheen toinen koti sijaitsee. ”Perheeseen kuuluu kihlattu ja kaksi pientä koiraa. Olemme menossa naimisiin kesäkuussa, joten hääjärjestelyt painavat kovasti päälle. Hääjärjestelyjen lisäksi ehdin harrastaa kirkon vapaaehtoistyötä Hyvinkäällä, lukea ja puuhata koirien kanssa.”

Sielultaan pikkupaikkakuntalainen

Suvin ensivaikutelma Rantasalmesta on erittäin positiivinen. ”Jännitin, miten nuori ja kokematon pappi otetaan vastaan, mutta jännittäminen on ollut turhaa. Kappeli-seurakunta on todella ihana paikka työskennellä. Olenkin aina sanonut, että olen sielultaan pikkupaikkakuntalainen. Täällä ihmiset tulevat tutuksi ja kuulumisia on aina mukava vaihtaa. Odotan jo kesää, jolloin luonto on kauneimmallaan. Kiitos seurakuntalaisille, kun olette ottaneet minut vastaan avosylin. Tämä on ensimmäinen virkani ja armollisessa ilmariipissä on hyvä syventyä papin työhön. Jokaiselle seurakuntalaiselle toivon taivaan Isän siunausta, terveyttä ja onnellisia hetkiä elämään.”

24-vuotias teologian maisteri Suvi Virtanen aloitti kappeliseurakunnan vs. seurakuntapastorina tammikuussa.

Rantasalmella tapahtuu

To 16.5. Nukketeatteri Sananjalka vieraillee Rantasalmen seurakuntatalolla. Esitys klo 9 päiväkodeille. Klo 10 näytös on avoin kaikille.

To 16.5. klo 18 Yhteislaulutilaisuus Keväisen virsilauluilta Kirkkorinteellä. Lauletaan virsiä ja muita keväisiä lauluja. Laulattajana kanttori Sauli Rissanen.

La 3.8. Lipposmarkkinat

Messu kirkossa su klo 10 koko kesän ajan.

Lisää tapahtumia takakannessa

Yhteisvastuu -tapahtuma 4.5.

Lauantaina 4.5. klo 12 alkaen vietetään Säämingin seurakuntatalolla perinteistä Kolikon ja kortin päivää. Lähetys- ja yhteisvastuutapahtuma tarjoaa tekemistä koko perheelle.

Sisällä Makujen maailmassa teetä, mehua ja naposteltavaa **klo 12** lasten laulut **klo 12.30** vanhemmanväen viisut, vetäjänä **Esa Pyöriä**.

Pihalla Ulkopelejä, Kapustaukkojen tarjoilut: muikkuja ja paellaa, makkaroita sekä vohveleita, hilloa ja kermavaahtoa

Yhteisvastuu 2019 tukee haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten koulutusta Suomessa ja maailman katastrofialueilla.

Tutustu: yhteisvastuu.fi
Lahjoita: savonlinnaseurakunta.fi

Luostarin kevät

Enonkosken luostariyhteisö, Ihmaniementie 848

Pe-su 26.-28.4. Ekumeeninen hiljaisuuden ja pohdinnan viikonloppu Kärsitkö ympäristöahdistuksesta? Kristilliset kirkot voivat tuoda toivon. Mitä annettavaa kristillisellä hengellisyydellä ja kristittyjen yhteisöllä on tässä ajassa? Järj. Enonkosken luterilainen luostariyhteisö yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Kuopion Ortodoksisen seurakunnan kanssa. Majoitustilat täynnä, mutta voit ilmoittautua varasijoille tai vieraila päiväseltään. Hinta täysihoidolla 150 €.

Su 5.5. klo 13 Hyvän paimenen messu kirkkokahvit

La-su 25.-26.5. Sinun läsnäolosi ravitsee minut Tervetuloa kokemaan pikkuretriitti. Tarkoitettu ennen kaikkea alle 40-vuotiaille. Hinta majoitusmuodosta riippuen 50-60 €. Ilmoittaudu 10.5. mennessä.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
pauliina@luostariyhteiso.fi tai 040 834 1088

Savonlinna-kuoro levytti Jaakko Löytyn lauluja

Savonlinna-kuoro juhlii 50-vuotista taivaltaan kuluvana vuonna. Kevätkauden ensimmäisenä ponnistuksena kuoro levytti johtajansa Matti Makkosen sovittamia Jaakko Löytyn lauluja Savonlinnan tuomiokirkossa 8.–9.3.2019. Levytetyissä lauluissa ovat mukana pienen ihmisen ilot ja surut, ja niiden elämän makuisissa teksteissä pohditaan myös mm. naisen ja miehen suhdetta. Levylle on 12 Matti Makkosen sovittamaa Jaakko Löytyn laulua. Savonlinna-kuoro laulaa soolona seitsemän laulua, baritoni **Esa Ruuttunen** laulaa vastaavasti soolona kolme laulua ja yhdessä kuoron kanssa kaksi laulua. Selloyhtye on mukana kaikissa lauluissa.

Kaipaus – Jaakko Löytyn lauluja -levyn lauluissa kuuluu pienen ihmisen sekä hengellinen että maallinen kaipaus. Nova Records Oy:n julkaiseman levyn julkaisukonsertti **Savonlinnan tuomiokirkossa ma 22.4. klo 15**. Levylle ja konsertissa Savonlinna-kuoron kanssa esiintyvät baritoni Esa Ruuttunen ja Cello Spirituals -yhtye, jonka muodostavat sellotaiteilijat **Seeli Toivio, Iida-Wilhelmiina Sinivalo, Katariina Kolehmainen** ja **Matti Makkonen**.

Kiitä ja siunnaa kotiseutua

Aktiivinen seurakunta
-Perhekerholainen

Anttolassa lapset voivat liikkua itsenäisesti, eikä tarvitse pelätä mitään.
-Perhekerholainen

Asuintalo Venla
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Avoin päiväkotiki ja ekavauvakerho
-Ekavauvakerholainen

Enkelit ja Jeesus
-Iltapäiväkerholainen

Huippuhyvä neuvolatoiminta
-Perhekerholainen

Hyvä lähikoulu
-Perhekerholainen

Hyvä päiväkotiki ja eskari
-Iltapäiväkerholainen

Hyvä yhteys eri seurakuntien välillä
-Perhekerholainen

Hyvät naapurit
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Hyvät ulkoilumahdollisuudet ulko-oven takana
-Perhekerholainen

Ihana pieni kaupunki
-Perhekerholainen

Ihmisten avuliaisuus
-Perhekerholainen

Järvien ympäröimä kaupunki
-Perhekerholainen

Kaikki tarpeellinen on kävelymatkan päässä
-Isonen

Kallislahden kyläkoulu
-Ekavauvakerholainen

Kansalaisopiston käsityöryhmä
-Ikääntyvien kerhon vieras

Kasinonsaari
-Isonen

Kauniit hautausmaat
-Ikääntyvien kerhon vieras

Kaverit
-Iltapäiväkerholainen

Kellarpellon päiväkotiki
-Katja 37v

Kerimäen kirkko
-Perhekerholainen

Kevyenliikenteen väylät
-Ekavauvakerholainen

Kirjaston lastenosasto
-Ekavauvakerholainen

Kivat puistot
-Mindy 3v

Koti, perhe, sisarukset, mummit ja vaarit

-Iltapäiväkerholainen

Koti
-Kirsi 31

Koulutusmahdollisuudet
-Perhekerholainen

Kulttuurikesä
-Ikääntyvien kerhon vieras

Lasten palvelut
-Perhekerholainen

Leikkikaverit
-Kerholainen

Leikkiminen Matin ja kavereiden kanssa
-Helmi 3v

Linnala
-Ikääntyvien kerhon vieras

Mahdollisuus mennä vauvan kanssa kuntosalille
-Ekavauvakerholainen

Marjastaminen
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Matkailupalvelut
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Musiikkiharrastus ja -teatteri
-Kerholainen

Mökillä saunominen lastenlasten kanssa
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Naapuri, joka tekee lumityöt
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Neuvolat
-Perhekerholainen

Norpat
-Ikääntyvien kerhon kävijä

Oopperajuhlat
-Isonen

Oravin rukoushuone
-Ikääntyvien kerhon vieras

Pali-kuljetukset ja Palin ystävällinen henkilökunta
-Ikääntyvien kerhon vieras

Perhekerhon ohjaajat ovat uskomattoman empaattisia ja sympaattisia
-Perhekerholainen

Savonlinnan seutu on kokenut kovia. Seurakunnan tapahtumissa on pitkin kevättä pohdittu, miten osaisimme taas yhdessä suunnata katseen kohti tulevaisuutta ja toivoa. Ja kuinka ollakaan: Monista muutoksista ja kipeistäkin menetyksistä huolimatta ihmiset ovat halunneet keskustella siitä, miten hyvin kaikki on. Seurakuntauutiset kutsui kaikenikäisiä kerholaisia ja muiden tilaisuuksien vieraita ympäri suurta seurakuntaamme kertomaan, mikä on parasta kotiseudullamme. Tässä poiminta lukuisista vastauksista. Muistetaan olla kiitollisia arjen pienistä ja suurista iloista ja taivaan Isän lahjoista. Yhdessä voimme myös pyytää siunausta kotiseudullemme tämän päivän ja tulevaisuuden turvaksi. Siunaamisen pikakurssin antaa Kansan Raamattuseuran koulutusjohtaja **Mikko Matikainen**. Siunausta sinulle ja läheisillesi!

Pienet kylät

-Perhekerholainen

Pikkukakkosen leikkipuisto

- Ekavauvakerholainen

Rantasalmen loistava kirjasto

-Kerholainen

Rantasalmen museon kanat

-Kerholainen

Rauha ja turvallisuus

-Isonen

Rauha maassa

-Ikäntyvien kerhon vieras

Turvallinen paikka lapsilla kasvaa

-Hanna 34

Runsas kulttuuritarjonta

-Taaperokerholainen

Satama ja tori

-Ekavauvakerholainen

Savonlinna-kvartetti

-Ikäntyvien kerhon vieras

Savonlinnassa on ihanaa, kun saa isin kanssa leikkiä ja ohjata kauko-ohjattavaa autoa.

-Elmeri 4v

Savumuikut

-Ikäntyvien kerhon vieras

Seurakunta läsnä asukkaiden arjessa

-Perhekerholainen

Soutelu tyynellä järvellä

-Ikäntyvien kerhon vieras

STPS

-Iltapäiväkerholainen

Sähly ja sählyareena

-Iltapäiväkerholainen

Taikkari!!!

-Isonen

Terveystuho

-Perhekerholainen Heli 30 v

Seurakuntakeskuksen perhekerho

-Perhekerholainen Jesse 29 v

Traktori

-Onni 2,5 v

Tulevaisuuteen uskovat ihmiset

-Mummo 60 v

Turvallinen koulu

-Iltapäiväkerholainen

Työpaikkani, joka on onneksi vakituinen

-Anne 36

Uimarannat

-Kerholainen

Siunaamisen a-b-c

Mikko Matikainen Kansan Raamattuseurasta vieraili Savonlinnassa viime syksynä. Mikon vetämässä LIOT-seminaarissa pohdittiin, miten kristitty voisi toimia yhteisönsä hyväksi. Seminaarissa puhuttiin paljon siunaamisen tärkeydestä. Sen hyvistä vaikutuksista niin siunaajalle itselleen kuin sen kohteelle. Kysytään Mikko Matikaiselta, miten kotiseutua voi siunata ja miksi niin kannattaa tehdä?

Moni on tottunut kuulemaan siunauksen sanat vain kirkossa, papin suusta, mutta pitääkö tässä nyt itsekkin alkaa siunailemaan? Mitä se tarkoittaa?

”Siunaaminen on hyvän puhumista toisen ihmisen elämään: sen pyytämistä, että Jumalan hyvä tahto saisi toteutua toisen elämässä ja tehtävissä. Siunaus antaa syvemmän rauhan haasteiden keskelle ja voimaa elää niiden kanssa. Siunaus on iso asia.”

Voisiko siunausta pyytää kaupungille ja kylille, niiden asukkaille, jopa koko seudulle?

”Me voimme pyytää Jumalan hyvyyttä kotiseudullemme, työpaikoille, kouluille, oppilaitoksille, kaupungin eri tasoille, terveyden huoltoon, yrityselämään, erilaisiin harrastuksiin ja kaikkiin asioihin, jotka elämäämme vaikuttavat. On tärkeää rukoilla myös yritysten puolesta, jotta ne voisivat saada Jumalalta luovuutta ja voisivat työllistää alueen ihmisiä. Samaten on tärkeää rukoilla päättäjimmme ja tulevien vaalien puolesta, jotta ihmisten osaaminen eri taustoista tulisi yhteiseksi hyödyksi.”

Noin isojen asioiden siunaaminen on varmasti raskas urakka, vai onko? Miten siunaus pitää tehdä?

”Jokainen joka osaa ajatella, oppii kyllä siunaamaan. Kun ajattemme meille tärkeää ihmistä ja toivomme hänelle hyvää, niin olemme jo hyvin lähellä siunaamista. Kun ymmärrämme, ettemme itse pysty toivomaamme antamaan, niin suuntaamme tuon toivomuksen Jumalalle. Kun kuljemme kaupungilla, olemme kaupassa tai ajamme autolla, niin voimme samalla pyytää Jumalan siunausta ihmisten ja eri tahojen elämään. Siunaamisessa on parasta se, että sitä voi tehdä toisilta salaa. Voimme toimia Jumalan hyvyyden salaisina agentteina niin, että rakkauden ilmapiiri vahvistuu.”

Entäs ne hyvät vaikutukset siunaajalle itselleen? Mitä siunaaminen antaa omaan elämään?

”Olen huomannut, että pyytäessäni Jumalaa siunaamaan toisia ihmisiä, tapani katsoa heitä muuttuu positiivisemmaksi. Esimerkiksi mennessäni työkokoukseen, jossa käsitellään vaikeita asioita, pyydän tilanteeseen Jumalan rauhaa ja näkökulmia. Sen jälkeen olen rauhallisemmalla mielellä. Siunaamiseen liittyy myös se, että voi ja haluaa antaa toiselle anteeksi. Siunaaminen havahduttaa meitä myös pyytämään anteeksi, kun tajuaamme tehneemme väärin. Ja autolla ajaminenkin rauhoittuu ja tulee turvallisemmaksi, kun pyytää Jumalan hyvyyttä toisille tiellä liikkujilla silloinkin kun he töppäilevät edessämme! Siunaaminen tuo jotenkin Jumalan Pyhän Hengen läheisemmäksi ja todelliseksi. Elämään tulee iloa sekä laajempaa näkökulmaa.”

6 Ihmeiden keskellä, maailman kauneimmassa paikassa

Punkaharjun uusi aluekappalainen Sari Vauhkonen kokee olevansa etuoikeutettu: Hän saa työskennellä maailman kauneimmassa ympäristössä ja yhteisössä, joka innostuu uusista ideoista. Aluekappalaisen syvin ilo ja kiitollisuus syntyy kuitenkin jokaisesta seurakuntalaisesta, joka tulee mukaan toimintaan.

Punkaharjun seurakunta liittyi Savonlinnan seurakuntaan vuonna 2013, yhtä aikaa Kerimäen ja Enonkosken kanssa. Liitoksen jälkeen kappeliseurakuntaa on luotsannut aluekappalainen, jonka tehtävänä on johtaa ja kehittää kappeliseurakunnan toimintaa ja hengellistä elämää. Sari on järjestyksessä Punkaharjun kolmas aluekappalainen. Hän valmistui teologian maisteriksi Joensuun yliopistosta 2012, sai vihkimyksen saman vuoden toukuussa ja on siitä asti työskennellyt seurakuntapastorina Punkaharjulla.

”Punkaharju on säilyttänyt omaleimaisuutensa liitoksesta huolimatta: meillä on asukaslukuun suhteutettuna vilkas jumalanpalveluselämä ja täällä on perinteisesti aina oltu valmiita kokeilemaan uudenlaistakin toimintaa. Seurakunnan työntekijöiden kesken vallitsee kannustava ja avoin ilmapiiri. Hassutkin ideat voi tuoda pöydälle ja niitä lähdetään sitten yhdessä kehittämään. Hyvä esimerkki tästä on viime syksynä toteutettu Super-sankarimessu, josta lopulta muotoutui koko kylän yhteinen syyskauden avaus supersuosittuine kirkkomakkaroinen. Ison seurakunnan keskitetty kiinteistö-, talous- ja henkilöstöhallinto vapauttaa kappeliseurakunnan omat työntekijät keskittymään rutiinien pyörittämisen sijaan seurakunnan ydintehtävään: ihmisten kohtaamiseen ja toiminnan kehittämiseen”, Sari pohtii.

Vannoutunut luontoihminen

Punkaharjun huikaisevan kaunis luonto tekee Sariin vaikutuksen kaikkien paikkakunnalla vietettyjen vuosien jälkeenkin. ”Luonto pääsee usein yllättämään kulkijansa kelillä kuin kelillä. Nautin syksyn hämäryydestä ja erityisesti sumuisista syysaamuista. Talven kirpakat pakkaset ja luonto rauhoittavat, kun lähtee vaikkapa samoilemaan lumikengillä erämaan hiljaisuuteen. Kesäisin soutu-uistelu auringon laskiessa on elämys. Kevätjäillä on kiva istua pilkillä auringon lämmittäessä.” Vapaa-ajallaan Sari mm.

suunnistaa, juoksee, SUP-lautailee ja harrastaa kaikenlaista hyötyliikuntaa. Töihinkin liikkumista rakastava aluekappalainen kulkee mahdollisuuksien mukaan jalan, potkurilla, pyörällä tai rullaluistimilla. Vauhdikkaiden liikuntaharrastusten vastapainoksi Sari rauhoittuu neulomalla. Erityisesti hän rakastaa monimutkaisia pitsi- ja kuvioneuleita.

Toimintaa ihmisten ehdoilla

Aluekappalaisen työtä kuvaa Sari Vauhkonen mukaan hyvin sana ”mahdollistaja”. Kappeliseurakunnan toiminta on tiivistä yhteistyötä, johon tarvitaan mukaan seurakunnan työntekijät, vapaaehtoiset sekä alueen yhteisöt ja yhdistykset. ”Tehtäväni on näillä resursseilla turvata mahdollisimman monipuolinen ja eri ikäryhmät huomioiva toiminnan kokonaisuus. Seurakunnan on tärkeää löytää tuttujen ja rakkaiden perinteiden rinnalle sellaisia toiminnan muotoja, joiden myötä uudet ihmiset pääsevät mukaan. Kaikkialla yhteiskunnassa on huomattu ilmiö, että ihmiset eivät välttämättä halua tai voi sitoutua pitkäkestoiseen toimintaan, mutta lähtevät mielellään mukaan sopivan tilaisuuden tullen. Esimerkiksi Punkaharjun suosittu brunssimessu toteuttaa tätä ideaa: lapset saavat olla lapsia leikkien ja viihtyen vapaasti, aikuiset saavat levätä ja istua rauhassa valmiiseen pöytään ystävien kanssa, messu huomioi kaikki ikäryhmät ja yhdessäolo on olennainen osa aamupäivää.”

”Tärkein tavoitteeni on säilyttää Punkaharjun kappeliseurakunta virkeänä, elävänä ja uudistuvana yhteisönä. Keskitytään tähän hetkeen ja tulevaisuuteen – kaikkeen siihen hyvää, mitä meillä on. Seurakunnan tulee nyt olla luova ja idearikas, jotta saamme yhteisön laajasti mukaan toimintaan ja niukkenevat resurssit riittämään. Tähän tarvitaan meitä kaikkia. Minulle jokainen sunnuntaina messuun saapuva tai toimintaan mukaan tuleva ihminen on suuri ilon aihe ja ihme.” ■

Kutsu

Lämpimästi kutsun kaikkia mukaan palmusunnuntain messuun 14.4.klo 10 Punkaharjun kirkkoon. Messun yhteydessä läänin rovasti Mikko Lappalainen asettaa minut aluekappalaisen virkaan.

Toivon, että kyseisenä päivänä tiensä kirkkoon löytäisivät eri-ikäiset seurakuntamme jäsenet. Iloitsen erityisesti jokaisesta lapsesta, joka saapuu kirkkoon virpomavitsansa kanssa ja osallistuu ristikulkueseen jakaen iloa, riemua ja siunausta ympärilleen.

Messun jälkeen juhlinta jatkuu Punkaharjun seurakuntatalolla. Tarjolla on aluksi minun lempiruokaani lihakeittoa pannukakun kera. Ruokailun jälkeen kokoonnumme yhteiseen juhlaan. Juhla on rentoa yhdessä oloa ja yhteistä riemua, että saamme kuulua Jumalan suureen perheeseen.

Toivottavasti näen sinutkin Punkaharjulla Palmusunnuntaina!

Sari

Aluekappalaisen viikko

Kotoinen tunnelma rippikoulun nuortenillassa seurakuntatalolla.

Yksityinen ehtoollisen vietto hänen kanssaan, joka ei enää kirkkoon pääse.

Diakonissan kanssa valmisteluja Aamunpalaa varten.

”Maasta sinä olet tullut ja maaksi sinä olet jälleen tuleva.”

”Akkuja” lataamassa ja kevään ihmeitä ihmettelemässä iltaisen merkeissä.

PYHÄKOULU

Pieni ihminen ei kaihda suuria kysymyksiä ja hänellä on oikeus saada niihin punnittuja vastauksia - vaikka se ei aina olekaan ihan helppoa. Pyhäkoulu-palstalla teologian tohtori vastaa lasten lähettämiin kysymyksiin kristinuskosta. Lähetä lapsesi kysymys osoitteeseen: savonlinnan.tiedotus@evl.fi

Hilja 3 v: Miksi Jumalaa pitää rukoilla?

Sammeli: Jumalaa pitää rukoilla kahdesta syystä:

1) Hän on käskenyt meitä rukoilemaan ja 2) Hän on luvannut kuulla rukouksemme. Miksi Jumala on käskenyt meitä rukoilemaan? Siksi, että rukoilemalla me totumme siihen, että hän on meidän taivaallinen Isämme, jolta me saamme kaiken hyvän. Esimerkiksi ruoka tulee kaupasta ostamalla, koska maanviljelijät ovat sen kasvattaneet. Mutta silti ruoka ja kaikki muu hyvä on Jumalan vaikutusta, koska hän on kaiken luoja eli tekijä. Siksi me rukouksessa pyydämme Jumalalta esimerkiksi syötävää, vaikka ostammekin sen kaupasta tai poimimme metsästä. Jos ihminen ei rukoile Jumalaa, hän tulee väärällä tavalla ylpeäksi ja kiittämättömäksi ja tyhmistyy.

Miksi Jumala on luvannut kuulla rukouksemme? Koska hän rakastaa meitä ja tahtoo auttaa. Siksi hän haluaa, että puhut hänelle kaikista tarpeistasi ja sellaisista asioista, jotka sinua huolettavat tai joista haluat häntä kiittää. Ei hän rukouksiasi sen vuoksi tahdo, ettei muutenkin tietäisi, mitä tarvitset. Kyllä hän tietää, mutta haluaa silti, että pyydät hänen apuaan. Siksi hän on luvannut Raamatussa: ”Huuda minua avuksesi hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaa minua.” Voit muistuttaa Jumalaa tästä hänen lupauksestaan ja sanoa hänelle: ”Tässä minä nyt rukoilen sinua, rakas taivaan Isä. En minä itse tätä rukoilemista ole keksinyt, vaan sinä olet käskenyt minun rukoilla ja olet luvannut kuulla minua. Siksi pyydän näitä asioita.” Ja sitten pyydä Jumalalta apua siihen, mikä sinua huolettaa tai mitä tarvitset. Sitä ei tarvitse tehdä kovaan ääneen huutamalla vaan voi rukoilla hiljaa mielessään tai normaalilla äänellä.

Auta lähellä nopeasti ja tehokkasti

Savonlinnan seurakunnan diakoniatyö tarjoaa mahdollisuuden osallistua nopeasti apua tarvitsevien auttamiseen Kotimaan avun täsmäkeräyksellä. Keräysvaroin on autettu jo lukuisia perheitä, mutta apua tarvitaan edelleen enenevässä määrin. Tutustu alueellamme ja koko Suomessa käynnissä oleviin keräyksiin osoitteessa kotimaanapu.fi

Savonlinnan seurakunta jakaa vuosittain 54 000 euroa diakonia-avustuksina mm. osto-osoituksiin, ruokaan, vaatteisiin, oppikirjoihin tai lääkkeisiin. ”Avun tarpeen arviointi tehdään jokaisessa tilanteessa erikseen”, kertoo johtava diakonian viranhaltija **Mari Kulmala**. ”Pienituloisuus ei valitettavasti sinällään ole peruste saada avustusta: perusteina on aina jokin akuutti poikkeustilanne, joka on aiheuttanut taloudellisen ahdingon. Näiden lisäksi apua voidaan hakea eri rahastoista, kuten Kirkon diakoniarahastosta ja Tukikummi-rahastosta. Näihin molempiin ohjautuu rahaa myös Yhteisvastuukeräyksen kautta. Diakoniatyöntekijät tekevät hakemukset noudattaen rahastojen sääntöjä. Näiden avustusten perusteena on se, että asiakas tulee avustettua kertakaikkisesti: ei niin, että osa laskusta jää kuitenkin roikkumaan. Lisäksi kauttamme ohjautuu jonkin verran lahjoitustavaraa, kuten vaatteita ja huonekaluja. Lisäksi Savonlinnan kirkkopöytäkirjassa on jaossa myös EU-kuiva-ruokaa.”

Täsmäkeräyksen kautta apu menee aina perille asti

Avun tarvetta on kuitenkin alueellamme enemmän kuin mihin diakonia-avustukset riittävät. Kotimaan avun täsmäkeräys tarjoaa kaikille mahdollisuuden osallistua vaikeassa tilanteessa olevien auttamiseen. Keräysten järjestämisestä vastaavat seurakunnassamme Mari Kulmala sekä diakoniatyöntekijä **Marja Mustonen**. Täsmäkeräys on yhteen tiettyyn kohteeseen ja tarpeeseen räätälöity keräys, johon voi osallistua Kotimaanapu.fi -verkkosivulla. Palvelua ylläpitää Kirkkopalvelut ry, joka on seurakuntien ja kristillisten toimijoiden valtakunnallinen yhteistyö- ja palvelujärjestö sekä hyvinvointi- ja koulutuspalvelujen tuottaja. Vuosittain keräyksiä toteutetaan koko Suomessa toista sataa. Savonlinnassa keräyksiä järjestettiin vuonna 2018 yhteensä kuusi ja keräyssummat olivat 150-1000 euroa / keräys. ”Täsmäkeräyksen avulla voimme avustaa suuremmalla summalla kuin omista varoista olisi mahdollista. Avustukset menevät aina perille diakoniatyön kautta, ei koskaan rahana asiakkaalle itselleen: me maksamme laskuja tai annamme osto-osoituksia”, Kulmala kertoo. Marja Mustonen rohkaisee ottamaan yhteyttä heti, kun tilanne alkaa tuntua vaikealta: ”Ongelmien kerryttyä liian pitkään, on helpon ja yksinkertaisen avun saaminen aina vaikeampaa.” ■

Tarvitsetko apua nyt?

Diakoniatyö auttaa kaikkia apua pyytäviä, ei ainoastaan seurakunnan jäseniä. Älä jää yksin ongelmien kanssa. Diakoniapäivystyksessä tilannettasi ryhdytään selvittämään.

Savonlinnan seurakuntakeskus (Kirkkokatu 17)
ma, ti ja to, pe klo 9-11, p. 044 555 2579

Enonkosken seurakuntatalo (Kirkkotie 8)
Yhteydenotot puhelimitse 040 865 5653

Kerimäen seurakuntakoti (Urheilukuja 2)
ma ja pe klo 9-11 ja to klo 8-10, p. 050 540 6114

Punkaharjun seurakuntatalo (Oikotie 10)
ma ja ke p. 050 310 0193

Rantasalmen Kirkkorinne (Kirkkotie 3)
ma-pe klo 8-10, p. 040 838 5412

Savonlinnan seurakuntakoti (Pappilantie 17)
ti klo 9-11, p. 044 755 0152

Elämänmenot

Kastetut Viikko 5 Rasmus Juhani Immonen, Konsta Leo Juhani Juuti, Kaapo Arne Rikhard Kokki (Pharju), Anni Martta Lyydia Laamanen (Pharju), Oiva Aarre Antero Piltonen **Viikko 6** Elmo Tuomo Tapio Kemppainen, Alma Riitta Matilda Laamanen (Kmäki), Eemeli Pyry Petteri Laamanen (Sranta), Iiro Elias Lehtinen, Elwin Juho Olavi Puukka **Viikko 7** Riina Emilia Laitinen, Emma Susanna Pajunen, Ilona Ellen Onerva Siitonen (Kmäki), Santeri Niilo Tapio Siekinen **Viikko 8** Juha Eemeli Hämäläinen (Kmäki), Felix John Leonard O'Leary **Viikko 9** Eeva Sirkka Maria Lehtimäki (Rsalmi) **Viikko 11** Viljami Otto Ilmari Herttuainen (Kmäki), Lilian Edith Inkeri Kettunen, Elina Amanda Kimari, Jenna-Maija Helmi Evelina Pohjola **Viikko 12** Eino Otto Olavi Juslin, Ella Sofia Kinnunen, Venla Aune Anneli Mikkonen, Minttu Vilhelmiina Mäkelä, Aatu Patrik Räisänen (Rsalmi) **Viikko 13** Eeli Ilmari Kokko, Nelle Maria Luukkainen, Alpo Sulo Einar Miettinen **Viikko 14** Leo Ensio Pakarinen, Julia Sara Maria Pirinen, Ilona Alexandra Wuorio

Kuolleet Viikko 5 Anja Annikki Lappalainen 89v, Tyyne Mononen 89v (Sranta), Martti Kalevi Leskinen 88v, Risto Juhani Saramäki 87v (Ekoski), Airi Helvi Annikki Tervonen 85v, Raimo Elias Knaapinen 81v, Esko Olavi Astikainen 80v (Kmäki), Seija Annikki Pajuaro 76v, Matti Veli Sakari Laamanen 70v (Kmäki), Pia Sinikka Innanen 68v, Sirpa Leena Marjatta Rouhiainen 64v (Rsalmi) **Viikko 6** Impi Mirjam Valonen 103v (Kmäki), Kerttu Emilia Löppönen 96v, Esko Ilmari Mielonen 81v (Kmäki), Kerttu Marjatta Backman 80v (Ekoski), Veijo Juhani Matikainen 79v, Sirkka Anneli Virtanen 73v, Kari Ensio Väisänen 66v, Arto Juhani Jääskeläinen 50v (Sranta) **Viikko 7** Rauha Salmi 96v (Kmäki), Tyyne Lahja Olkkonen 93v (Ekoski), Jouko Tapio Simonen 88v, Risto Evald Kettunen 87v, Elsa Maria Karjalainen 80v, Vuokko Anneli Mustonen 63v **Viikko 8** Jouko Olavi Viskari 93v, Erkki Sakari Kosonen 92v (Pharju), Aili Laine 91v, Seija Anna-Liisa Lehtisyrjä 87v, Kaino Lundberg 87v, Maila Hellevi Bilund 85v, Kaija Hillevi Kähkönen 84v (Pharju), Salme Maria Malinen 79v (Kmäki), Laina Unelma Kuittinen 75v, Erkki Kalevi Paakkunainen 75v, Ilkka Einar Anttonen 65v (Kmäki), Hannu Tapio Kosonen 57v **Viikko 9** Iida Ronkainen 95, Taito Ilmari Punnonen 91v (Ekoski), Aune Konnu 87v (Pharju), Uuno Ilmari Turunen 86v (Rsalmi), Jouko Ilmari Anttinen 86v (Rsalmi), Elvi Päiviö Mielonen 82v (Kmäki), Aino Esteri Kolehmainen 80v, Antti Olavi Honkanen 79v (Kmäki), Pekka Johannes Heinonen 79v (Pharju), Auvo Juhana Suomalainen 79v (Sranta) **Viikko 10** Sirkka Liisa Turunen 89v (Rsalmi), Eila Katri Terävä 87v, Oili Maija-Liisa Paajanen 83v (Kmäki), Vilho Kalevi Silvennoinen 81v (Pharju), Irja Toini Kaarina Leskinen 77v, Marja Liisa Poutanen 76v, Jukka Pekka Hurri 56v **Viikko 11** Laila Kyllikki Piutunen 94v (Kmäki), Sirkka Lahja Rouhiainen 91v (Rsalmi), Kauko Olavi Tavast 91v (Ekoski), Lauri Albin Ruuskanen 84v, Leena Annikki Kosonen 81v (Pharju), Matti Kalevi Falck 80v, Ossi Tapio Mikkonen 80v, Saimi Irene Mustonen 78v, Lauri Veli Kalervo Korhonen 73v **Viikko 12** Eeva Turtiainen 93v (Pharju), Toivo Kalervo Pekkinen 90v (Kmäki), Esko Mielonen 89v (Kmäki), Erkki Kaarlo Johannes Härö 88v, Harri Olavi Kurola 87v, Jouko Heimo Taneli Sairanen 86v, Maila Helena Pulkkinen 86v, Salli Marjatta Suomalainen 83v (Sranta), Maija Liisa Kyllikki Korhonen 83v (Kmäki), Taisto Kalevi Karttunen 77v, Ritva Anneli Mäkelä 77v **Viikko 13** Irma Ilona Mikkonen 93v, Helka Johanna Pirinen 91v, Viljo Antero Korhonen 91v, Sinikka Elina Puolakka 86v (Kmäki), Aili Piironen 86v, Kaija Marjatta Konnu 85v (Pharju), Elvi Inkeri Paajanen 81v, Usko Joonas Immanuel Kuuramaa 80v (Ekoski), Arvo Johannes Pasanen 80v, Rauha Miranda Nyman 77v, Osmo Veli Sikanen 75v, Hannu Kalevi Seppänen 74v (Kmäki), Kimmo Hannu Petteri Kolehmainen 51v **Viikko 14** Aino Helliin Halme 98v (Kmäki), Anja Inkeri Laitinen 96v, Helena Annikki Eronen 95v (Rsalmi), Sirkka Annikki Tiainen 94v, Hilma Pesonen 93v (Kmäki), Leo Antero Purhonen 92v (Rsalmi), Irja Orvokki Hämäläinen 91v, Salli Inkeri Punnonen 90v (Pharju), Pentti Pietari Kervinen 90v, Emma Karvinen 89v, Eila Inkeri Ahokas 89v, Sylvi Marjatta Suomalainen 83v (Sranta), Marjaterstu Aino Ilona Gerdt 81v, Ilmo Einar Sikanen 73v (Ekoski), Pirkko Elisabet Wirén 69v

Käytätkö kuulokojetta tuomiokirkossa?

Kirkossa on induktiosilmukka, joka välittää äänen suoraan kuulokojeeseen. Kuulolaite vastaanottaa äänen induktiosilmukasta, kun se on T- tai MT-asennossa. Kuulolaitteen mikrofonia ei tarvitse pitää päällä. Paras kuuluvuus penkkirivien päissä seinän vieressä.

